

a promis că va fi nelipsit de la viitoarele spectacole ale Institutului, studenții se îndreaptă spre ieșire.

În seara aceleiași zile, cei mai mulți dintre studenții eroi ai acestui reportaj s-au regăsit pe peronul Gării de Nord pentru a pleca la munte sau la mare, înarmați cu valize sau rucsacuri, fluturând batiste de la geamurile vagoanelor, noilor prieteni cunoscuți în ritmul ciocanelor sau la gura cuptoarelor de oțel.

Practica studenților din Institutul de Teatru în uzine s-a dovedit rodnică. Mulțumită acestui contact, munca profesională sporește în valoare artistică: urmărindu-i zi de zi pe muncitori în procesul de producție, nu numai ca observatori ci și ca participanți activi, studenții și-au dat seamă de bogăția sufletească, de înalta ținută etică a celor mai mulți dintre muncitori, au învățat să cunoască mai profund structura morală a multora dintre personajele pe care vor avea în viitor prilejul să le joace.

Anul acesta se face întâia oară un asemenea fel de practică. Rezultatele obținute pledează pentru continuarea ei și pe viitor.

Ilie Rusu și Eugen Nicoară

STUDENȚII AU CUVÎNTUL

(Fragmente din scrisorile primite la redacție de la studenții anului IV al Institutului de teatru, care au făcut practica pe lângă casele raionale de cultură din țară.)

„Am învățat să conduc tractorul, dar am pătruns și în sufletul tractoristului...”

„Cea mai interesantă parte a practicii noastre, în special a mea, constă în cunoașterea vieții oamenilor muncii, care construiesc astăzi socialismul în patria noastră, tractoriștii, combinerii, oamenii de partid, intelectualii, toți caracterizați printr-o mare bogăție de sentimente și gânduri și care făuresc, pe lângă socialism, poezia noastră nouă...”

...Am învățat să conduc tractorul, dar am pătruns și în sufletul tractoristului.

Am legat saci de griu pe combină, dar am cunoscut și gândurile omului care lega saci lângă mine.

Am spart piatră la carieră, dar ceea ce mă interesa era spărgătorul de piatră.

Aici, în toilul muncii, am găsit adevărul vieții, care cu precădere trebuie adus pe scenă.

Și puținii tovarăși care mi-au stîmjenit buna desfășurare a muncii artistice, m-au învățat ceva: că mai sînt elemente care nu știu ce înseamnă a-

devărata muncă și că aceste elemente trebuie îndreptate.

Cînd mă voi întîlni cu un asemenea personaj, voi ști să-l satirizez astfel încît nici unul din spectatorii mei să nu-i semene.”

CORNELIU DUMITRAȘ
raionul Măcin, regiunea
Constanța

„...această nouă metodă de muncă i-a făcut să înțeleagă miezul rolurilor, să vadă altfel personajele și chiar să le iubească...”

„Am găsit aici în repetiție două piese: O să fie nuntă mare de Lucia Demetrius și Oaspetele din faptul seriei de Horia Lovinescu. Cîteva roluri erau cunoscute, dar nu se aprofundase suficient sensul pieselor. Am căutat să-mi organizez cunoștințele primite la clasa maestrului Ion Finteșteanu. Am făcut referate în care am analizat conținutul și genul. După stabilirea precisă a temei și a mesajului, am făcut biografia personajelor. Am intrat adînc în sufletul lor și am dezvăluit fațete ale caracterului, care abia se întrezăreau,

după care am trecut la fragmentarea pieselor.

Pentru a-i feri de rostirea mecanică, seacă, a textului, i-am antrenat în descoperirea subtextului, a sensului lăuntric al vorbelor, care trebuie neapărat să trezească senzații, imagini, năzuințe.

Am găsit necesar să fac referate în care am vorbit despre felul în care trebuie să se rostască cuvântul pe scenă, despre acțiunea principală, idee, temă, conflict, subtext, comunicare, pauză psihologică și pauză logică, acțiuni psiho-fizice, despre intonație, accent, ritm și gradație. Mi-a produs o mare mulțumire mărturisirea actorilor amatori că această nouă metodă de muncă i-a făcut să înțeleagă miezul rolurilor, să vadă altfel personajele și chiar să le iubească. Mărturisesc cinstit că m-am simțit alt om.

Ei mi-au mulțumit mie — la rindul meu mulțumesc partidului, care îmi asigură condiții de studii. De asemenea, trebuie să mulțumesc maestrului Ion Finteșteanu, din a cărui experiență — împărțită cu dragoste — învățăm mereu.

Am început munca la o nouă piesă. Ținând seamă că raionul e complet colectivizat — ca de altfel întreaga regiune — m-am oprit la Aripă de rîndunică, comedia lui Sütö Andras, a cărei acțiune are loc într-o gospodărie agricolă colectivă.

Am în plan un referat despre unele mici secrete care ajută interpreților la sublinierea anumitor idei; de asemenea vreau să dau noțiuni de machiaj, decor, lumină, costume și recuzită.

Spectatori sînt din belșug. Iubesc teatrul. Și e bine că vor să vadă pe scenă viață, adevăr, că devin mereu mai exigenți. E bine!"

ION JUGUREANU
raionul Fetești, regiunea
Constanța

„...Este necesar ca în Institut să avem posibilitatea de a studia și a realiza noi înșine cele mai frecvente forme ale activității artistice de masă...”

„Cu toate că eram informat și cunoșteam în prealabil importanța și amploarea mișcării artistice de amatori din țara noastră, am fost impresionat de diversitatea manifestărilor artistice, de largă lor popularitate și de tumultul creator al participanților. Am fost în centrul activităților artistice din ra-

ionul Făgăraș, străduindu-mă a fi cel puțin un îndrumător entuziast, dar — din păcate — pentru scurtă durată.

În etapa actuală, brigăzile artistice de agitație sînt în plină activitate de concurs. De aceea, la propunerea consiliului sindical local și a casei de cultură, am dus muncă de îndrumare cu majoritatea brigăzilor, ca membru al comisiei raionale de concurs, și muncă de instruire, în special cu o singură brigadă, cu mari posibilități, dar fără instructor.

Ca instructor am putut să folosesc cunoștințele obținute în trei ani de actorie, dar ca îndrumător, unde este necesară o anumită experiență și o oarecare pregătire teoretică, specifică acestor munci, mi-a fost ceva mai greu. Iată de ce cred că, fără a ne încărca programul nostru de studiu, este necesar ca în Institut să avem posibilitatea de a studia și a realiza noi înșine cele mai frecvente forme ale activității artistice de masă care au tangențe cu teatrul. Nu ne trebuie pentru așa ceva discipline speciale, săli speciale sau ore speciale, ci doar o orientare a muncii cercurilor științifice studentești din Institutul nostru — și probgabil chiar a unor catedre — spre cercetarea cu adevărat științifică a artei noastre populare, a noului nostru folclor, și spre găsirea soluțiilor corespunzătoare de realizare regizorală, actricească și (de ce nu ?!) scriitoricească.

Susțin această propunere, deoarece însăși indicația Ministerului Învățămîntului și Culturii, ca și studenții Institutului de teatru să facă practică, pretinde actualei noastre activități științifice și programei analitice să prevadă pe lingă scene, tablouri, acte din piese de teatru și, foarte rar, poezii și vodeviluri, și mijloace menite să ne înarmeze pentru viitoarea noastră activitate din teatre, cînd va trebui să fim principalii îndrumători ai talentaților artiști amatori.

Și dacă paralel, sau în comun cu noi, realizează același lucru și colegii celorlalte institute de artă — muzică și arte plastice —, rezultatul va fi excelent.

La aceasta vreau să adaug că am simțit necesitatea să li se facă instructorilor artistici de pe lingă întreprinderi și cluburi, o pregătire mai temeinică și periodic reimprospătată. De asemenea și numărul lor ar trebui mărit.”

AL. HASNAȘ
Făgăraș, regiunea Stalin

„Cred că ar fi bine să se înființeze studiouri ale artistului amator...”

„Cred că ar fi bine să se înființeze studiouri ale artistului amator, cu cabinete metodice pe diferite ramuri de specializare, ca: decor, costum, machiaj și, mai ales, un curs de dicțiune, adaptat la posibilitățile și cerințele teatrului de amatori. În cazul când teatrele regionale sprijină efectiv cu materiale casele de cultură, aceasta trebuie să se facă mai rațional. Nu cum e cazul teatrului din Orașul Stalin, care a expediat în chip de ajutor Casei de cultură din Rupea, o sumedenie de costume clasice (reformate), neținând cont de specificul și mai ales de repertoriul contemporan al teatrului de amatori. Un contact mai strins și o grijă permanentă a teatrelor regionale față de mișcarea teatrală de amatori vor aduce roade din cele mai bune.”

CONSTANTIN DRĂGĂNESCU
Făgăraș, regiunea Stalin

„Colectiviștii privesc cu mai mult optimism reușita echipei lor la concurs.”

„...Muncim cu încredere și siguranță în dobândirea unei vieți mai îmbelsugate, mai fără griji, ne avântăm siguri de izbândă la îndeplinirea mărețului plan de șase ani, adoptat la Congresul al III-lea al P.M.R. — și vom reuși. Recolta acestui an e foarte bună. Colectiviștii noștri sînt hotărîți să nu lase nici un spic pe cîmp, să nu fie nici un fel de risipă, să trăim din ce în ce mai bine. Și nici cu activitatea artistică nu stăm mai prejos. Echipa de teatru a comunei noastre este aceea care va reprezenta raionul Băneasa la Festivalul bienal de teatru «I. L. Caragiale». Cu aceste cuvinte m-a întîmpinat tovarășul Andrei Ivanov, președintele G.A.C. „Pămînt destelenit”, din comuna Girlița, participant la cel de al III-lea Congres al P.M.R. Cu echipa acestei colective am lucrat 12 zile.

(...) De la colectivistul Marin Cucu am învățat cum se sapă porumbul, cu Constantin Gîdea am lucrat pe combină. Stela Ivașcu m-a învățat să secer... Chiar dacă la început colectivității Marin Cucu și Mihai Boruz, care sînt și artiști amatori, nu cunoșteau și nu-și puneau prea multe probleme în ce privește interpretarea rolurilor lor, ei își

vorbesc acum mult despre rolurile lor și despre piesa în care joacă, cunosc evoluția și scopurile personajelor, privesc totul mai dialectic. Mihai Boruz de pildă, în spectacolul pe care l-am dat la 10 iulie în comună — în cadrul unei „duminici festive” în cinstea colectivîștilor fruntași — a fost unul dintre cei mai buni în rolul lui Gore. Nici colectivistul Constantin Gîdea nu a fost mai prejos. Deși însurat și cu copil, nu și-a precupețit nici un efort pentru însușirea indicațiilor date, chiar dacă repetițiile nu puteau să aibă loc decît de la ora 8 seara — cînd veneau de la cîmp — și pînă la 12 noaptea. Seriozitatea, atenția și interesul pe care le-a dovedit la repetiții, îl caracterizează și în muncă. Muncеște cu multă pasiune și este foarte conștiincios. De asemenea, Stela Ivașcu, o colectivistă în vîrstă de numai 16 ani, care pe cîmp, la seceră, nu e întrecută de nimeni, a dovedit pe scenă multă sensibilitate, interpretînd cu multă căldură și inteligență rolul Stelei din O să fie nuntă mare. Cu astfel de oameni am lucrat. Am muncit împreună pe cîmp, am discutat, am glumit, am cîntat împreună, ne-am împrietenit. Și astfel, am avut de învățat unii de la alții multe lucruri... Și tot împreună am trăit emoția spectacolului de duminică 10 iulie, cu piesa care se mai jucase. Pretențiile erau mai mari, curiozitatea creșcuse și ea din partea colectivîștilor. Se anunțau mulți spectatori, așa încît căminul cultural devenea neîncăpător. Am amenațat însă prin muncă voluntară scena din grădina de vară a căminului și lumea a fost mulțumită. Spectacolul a avut mult succes. Nivelul său artistic a crescut într-adevăr. Colectiviștii privesc cu mai mult optimism reușita echipei lor la concurs.”

NIC. C. NICOLAE
Băneasa, regiunea Constanța

„Preocuparea pentru calitate a început să fie în centrul atenției tuturor formațiilor de amatori.”

(...) „Zi de zi, în mijlocul oamenilor muncii am învățat un lucru important pentru noi: legătura omului cu munca sa, modelarea caracterului după specificul acesteia, felul în care munca liberă, cinstită, atrage după sine o conștiință luminată.

Am putut studia adevărata față sufletească a eroilor din viață: cu rea-

lizări și greșeli, cu calități și defecte, cu contradicții și armonie, dar totdeauna robustă și plină de entuziasm. Această robustețe se datorește înțelegerii profunde a liniei politice a partidului.

(...) Există multe piese într-un act, tipărite, dar nu toate ajung la casele de cultură. De aceea, există o veșnică goană după noi piese, goană în care intervine, pe lângă criteriul valoric, și criteriul specificului regiunii.

Toți cei care se ocupă de această problemă sînt dornici să discute problemele care-i frămîntă, cu scriitori de talent, pentru ca aceștia să scrie și pentru căminele culturale sau casele de cultură.

Din lipsa unei bune orientări a repertoriului a fost posibil ca aproape 75% din echipele concurente la faza raională a Concursului bienal „I. L. Caragiale“ să se prezinte cu piesa Deșteapta pămîntului — piesă cu o replică vioaie, cu umor, cu calități dramatice, dar fără o legătură majoră cu viața satului nostru de azi.

Poate că aceasta se datorează și lipsei de cadre special pregătite pentru activitatea culturală și din pricina aceasta, directorul căminului cultural este foarte adese și învățător, și director de școală, și creator de texte dramatice ș.a. Oricît ar fi de capabil, un singur om nu poate duce în spate atîtea sarcini, fără a lăsa în paragină cînd pe unele, cînd pe altele.

Cu toate aceste lipsuri, remarc totuși o activitate culturală intensă. Aș putea spune că pe lângă faptul că e cantitativă, activitatea artistică a început să devină de calitate. Preocuparea pentru calitate a început să fie în centrul atenției tuturor formațiilor de amatori. În această problemă un rol activ îl are organizația U.T.M. din regiune și raion. Organizația U.T.M. poate ajuta din ce în ce mai mult, prin stimularea membrilor ei din fabrici, la creșterea calității muncii artistice și a răspunderii față de această muncă.“

ILEANA STAN

Sighișoara, regiunea Stalin

